

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рж1 гп 15/2021
14.01.2022. године
Београд

Врховни касациони суд, председник суда судија Јасмина Васовић, у предмету предлагача Издавачко предузеће „Епоха“ д.о.о. Пожега, Бакионица бб, чији је пуномоћник Огњен Ђурић, адвокат из ..., ул. ... бр. ..., ради заштите права на суђење у разумном року, одлучујући о жалби предлагача изјављеној против решења Привредног апелационог суда Р4 П 22/21 од 22.11.2021. године, донео је 14.01.2022. године

РЕШЕЊЕ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба предлагача и потврђује решење Привредног апелационог суда Р4 П 22/21 од 22.11.2021. године.

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев предлагача за накнаду трошкова поступка.

Образложење

Решењем Привредног апелационог суда Р4 П 22/21 од 22.11.2021. године одбијен је као неоснован приговор предлагача ради убрзавања поступка у предмету тог суда Пж 4268/20.

Против наведеног решења предлагач је, преко пуномоћника, благовремено изјавио жалбу због погрешне примене материјалног права и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања. Навео је да поступак по жалби пред Привредним апелационим судом дуго траје (14 месеци), због чега је предложио да Врховни касациони суд усвоји његову жалбу, утврди да му је повређено право на суђење у разумном року и да обавезе Републику Србију да му надокнади трошкове поступка.

Одлучујући о жалби предлагача, на основу одредаба чл. 16, 18. и 20. став 1. Закона о заштити права на суђење у разумном року („Службени гласник РС“ бр. 40/15) и члана 30. став 2. Закона о ванпарничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 25/82... „Службени гласник РС“ бр. 106/15), Врховни касациони суд је испитао побијано решење применом члана 387. у вези члана 402. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11, са изменама) и закључио да жалба није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тач. 1, 2, 3, 5, 7. и 9. Закона о парничном поступку, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Одредбом члана 32. став 1. Устава Републике Србије, прописано је да свако има право да му независан, непристрасан и законом већ установљен суд, правично и у

разумном року, јавно расправи и одлучи о његовим правима и обавезама, основаности сумње која је била разлог за покретање поступка, као и оптужбама против њега.

Одредбом члана 4. Закона о заштити права на суђење у разумном року, прописано је да при одлучивању о правним средствима којим се штити право на суђење у разумном року уважавају се све околности предметног суђења, пре свега сложеност чињеничних и правних питања, целокупно трајање поступка и поступање суда, јавног тужилаштва или другог државног органа, природа или врста предмета суђења или истраге, значаја предмета суђења или истраге по странку, понашање странке током поступка, посебно поштовање процесних права и обавеза, затим поштовање редоследа решавања предмета и законски рокови за заказивање рочишта и главног претреса и израду одлуке.

Разумна дужина судског поступка представља оптимално време да се одлучи о праву странке које је спорно, да би се неизвесност отклонила, а странка добила сазнање да ли јој спорно право припада или не, чиме се обезбеђује и правна сигурност странака. Међутим, оптимално потребно време за окончање поступка је релативна категорија, која се процењује у сваком конкретном случају на основу околности које се тичу сложености чињеничних и правних питања у судском поступку, понашања подносиоца приговора за заштиту права на суђење у разумном року, поступања суда, природе захтева, односно значаја предмета спора за подносиоца приговора.

Оцењујући чињенице и околности од значаја за доношење одлуке, специфичности чињеничних и правних питања у предмету Привредног апелационог суда Пж 4268/20, понашање странака у поступку, поступање суда који води поступак, као и природу захтева, односно значај предмета спора за подносиоца, као и остале чиниоце који утичу на оцену дужине трајања поступка, у смислу члана 4. Закона о заштити права на суђење у разумном року, Врховни касациони суд налази да је правилно одбијен приговор предлагача ради убрзања поступка у предмету тог суда Пж 4268/20. Наиме, од иницирања поступка (26.10.2018. године) до доношења првостепене пресуде (13.07.2020. године) протекло је период од једне године и осам месеци. Списи предмета првостепеног суда П 4344/19 достављени су Привредном апелационом суду по жалби 01.10.2020. године и заведени под бројем Пж 4268/20. Приликом пријема, предмет није означен као хитан и 143. је по редоследу решавања предмета. Од пријема предмета у суд до изјављивања жалбе протекло је период од једне године и два месеца. Правилна примена правног стандарда суђења у разумном року, између осталог, подразумева анализу благовремености суђења у свим фазама поступка, као и оцену укупне дужине трајања суђења. Евентуална кашњења у појединим фазама поступка не доводи до аутоматске повреде права на суђење у разумном року ако поступак у целини не траје неразумно дуго.

Осим тога, поштовање редоследа решавања предмета је обавеза судије, коју не прописује само члан 177. Судског пословника („Службени гласник РС“, бр. 110/09 ... 39/16), већ је она прописана и чланом 4. Закона о заштити права на суђење у разумном року при одлучивању о правним средствима којима се штити право на суђење у разумном року. Изграђени стандарди Европског суда за људска права налажу да се у суду који је преоптерећен нерешеним предметима, од решавања предмета према редоследу пријема у суд одступи када су у питању предмети који се морају приоритетно решавати. У овом конкретном случају, не ради се о спору који захтева приоритетно решавање.

Суд је ценио и наводе жалбе да Привредни апелациони суд није решио предмет у року предвиђеном одредбом чланом 383. став 2. Закона о парничном поступку, али је нашао да та чињеница не доводи до повреде права на суђење у разумном року, с обзиром да је наведени рок по својој природи инструктивне природе, због чега је правилан закључак Привредног апелационог суда да непоштовање наведеног рока не доводи до последица које би условиле другачију оцену основаности приговора ради убрзања поступка у конкретном предмету.

Са изложеног, применом одредбе члана 18. став 2. Закона о заштити права на суђење у разумном року, одлучено је као у ставу првом изреке.

Врховни касациони суд је одбио и захтев предлагача за накнаду трошкова поступка применом одредбе члана 153. став 1. Закона о парничном поступку у вези са чланом 30. Закона о ванпарничном поступку, имајући у виду да предлагач није успео у поступку по жалби, због чега је одлучено као у ставу другом диспозитива.

**Председник
Врховног касационог суда
Јасмина Васовић, с.р.**

ПОУКА О ПРАВНОМ ЛЕКУ:

Против овог решења није дозвољена жалба у смислу члана 21. Закона о заштити права на суђење у разумном року.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић